

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки
Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«Методи клінічної психології та патопсихології»
(назва освітнього компонента)

Нормативний освітній компонент

Форма здобуття освіти _____ денна _____

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність «053 «Психологія»»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Клінічна психологія»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
Курс 1

Силабус освітнього компонента розглянуто на засіданні кафедри української мови, основ психології та педагогіки

Протокол від
“29” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис) проф. Фоміна Л. В.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з проблем загальної та природничо-наукової підготовки

Протокол від
“30 ” серпня 2024 року № 1

Голова

проф. Мирошніченко М.С.

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСА:

1. Абасалієва Оксана Миколаївна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри української мови, основ психології та педагогіки ХНМУ
2. Соколова Ірина Михайлівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри української мови, основ психології та педагогіки ХНМУ

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Методи клінічної психології та патопсихології» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Клінічна психологія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія.

Опис освітнього компонента (анотація). Освітній компонент «Методи клінічної психології та патопсихології» є нормативним освітнім компонентом для здобувачів освіти ОПП «Клінічна психологія». Вивчається на 1 курсі упродовж 2-го семестру.

Мета вивчення освітнього компонента - сформувати у здобувачів системне уявлення про методологічні основи, принципи та інструментарій клініко-психологічного дослідження; навчити застосовувати валідні психодіагностичні, експериментально-психологічні та клінічні методи для вивчення психічних процесів, особистісних особливостей і патопсихологічних феноменів з метою діагностики, корекції та психотерапевтичного супроводу осіб із психічними та психосоматичними розладами.

Завдання освітнього компонента – ознайомити студентів із принципами та структурою клініко-психологічного дослідження, розкрити сутність і можливості основних методів клінічної психології та патопсихології (спостереження, бесіда, експеримент, тестування, аналіз випадку), навчити добирати адекватні методики для діагностики різних психічних розладів, сформувати навички проведення патопсихологічного експерименту та інтерпретації його результатів, розвинути вміння аналізувати структуру дефекту психічної діяльності та співвідносити її з клінічною картиною захворювання, сприяти формуванню етичної та професійної культури дослідника у сфері клінічної психології.

Предметом вивчення освітнього компонента є закономірності, принципи та методи дослідження психічних процесів, станів і властивостей особистості у нормі та при різних формах психічної дезадаптації, а також способи виявлення, аналізу та інтерпретації патопсихологічних феноменів у клінічній практиці.

Міжкомпонентні зв'язки: клінічна та консультативна психологія, діагностика та оцінка в клінічній психології, основи патопсихології та психіатрії та інші фахові компоненти.

Пререквізити: психофізіологія, клінічна та консультативна психологія, основи патопсихології та психіатрії.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1.1. Мета вивчення освітнього компонента - сформувати у здобувачів системне уявлення про методологічні основи, принципи та інструментарій клініко-психологічного дослідження; навчити застосовувати валідні психодіагностичні, експериментально-психологічні та клінічні методи для вивчення психічних процесів, особистісних особливостей і патопсихологічних феноменів з метою діагностики, корекції та психотерапевтичного супроводу осіб із психічними та психосоматичними розладами.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компонента є ознайомити студентів із принципами та структурою клініко-психологічного дослідження, розкрити сутність і можливості основних методів клінічної психології та патопсихології (спостереження, бесіда, експеримент, тестування, аналіз випадку), навчити добирати адекватні методики для діагностики різних психічних розладів, сформувати навички проведення патопсихологічного експерименту та інтерпретації його результатів, розвинути вміння аналізувати структуру дефекту психічної діяльності та співвідносити її з клінічною картиною захворювання, сприяти формуванню етичної та професійної культури дослідника у сфері клінічної психології.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами освіти компетентностей:

інтегральні:

Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

загальні:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

спеціальні:

ФК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

ФК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

ФК3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

ФК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

ФК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

ФК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

ФК11. Здатність демонструвати розуміння закономірностей функціонування психіки у нормі та патології в контексті вікового аспекту та девіантного розвитку.

ФК13. Здатність формувати дослідницькі завдання у проблемному полі клінічної психології та психотерапії, вміти їх розв'язувати із застосуванням сучасних наукових методів.

ФК14. Здатність застосовувати на практиці знання з клінічної психології, нейропсихології, основ психіатрії, психології девіантного розвитку особистості, з діагностики та оцінки психічних станів.

ФК15. Здатність співпрацювати з профільними фахівцями в сфері охорони здоров'я, освіти, соціального захисту, охорони правопорядку та іншими.

1.3.2. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами освіти наступних програмних результатів навчання:

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формувати теоретичні висновки.

ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР12. Здійснювати пошук і вибір індивідуальних і групових методів клініко-психологічного, нейропсихологічного досліджень, психологічних втручань.

ПР13. Складати та реалізовувати програму діагностики психічних станів, здійснювати діагностику та оцінку, прогнозувати результати.

ПР14. Здійснювати процедуру діагностики та оцінки, інтерпретацію результатів, підготовку звітів, визначати зміст запиту до супервізії.

ПР15. Розробляти стратегії клініко-психологічного дослідження з врахуванням специфіки дослідження, доступних дослідницьких методів та отриманих знань.

1.3.3. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами освіти наступних соціальний навичок (Soft skills):

1. комунікативність (реалізується через: метод роботи у групах та мозковий штурм під час аналізу, кейс метод, метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі);
2. робота в команді (реалізується через: метод роботи у групах та мозковий штурм під час аналізу, кейс метод);
3. конфлікт-менеджмент (реалізується через: ділові ігри);
4. тайм-менеджмент (реалізується через: метод самоорганізації під час аудиторної роботи в групах та самостійна робота);
5. лідерські навички (реалізується через: метод презентації результатів самостійної роботи та їх захист у групі).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компонента
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативний
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 053 Психологія	Рік підготовки (курс):
		1-й
		Семестр
		2-й
		Лекції
Годин для денної форми навчання: аудиторних –50 самостійної роботи здобувача освіти -40	Освітній ступінь: <u>магістр</u> ОПП Клінічна психологія	20год.
		Практичні, семінарські
		30 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		40 год.
		Індивідуальні завдання:-
		Вид підсумковою контролю: залік

2.1 Опис освітнього компонента

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Психодіагностика в клінічній психології.. Методи психологічного інтерв'ю.	2	Вступна лекція, розповідь-пояснення, відео
2	Психометричні методи дослідження. Проективні методики в клінічній психології.	2	Тематична лекція, презентація
3	Методи когнітивного тестування. Психофізіологічні методи дослідження	2	Оглядова лекція, презентація, розповідь-пояснення,
4	Дослідження емоційної сфери.	2	Тематична лекція, презентація, евристична бесіда
5	Патопсихологічні методи дослідження.	2	Тематична лекція, презентація, евристична бесіда
6	Психоаналітичні методи в клінічній практиці.	2	Тематична лекція, презентація, розповідь-пояснення
7	Методи когнітивно-поведінкової терапії (КПТ). Діагностика автоматичних думок і дисфункціональних переконань.	2	Тематична лекція, презентація, евристична бесіда
8	Гештальт-терапевтичні методи у клінічній психології.	2	Тематична лекція, презентація, розповідь-пояснення
9	Системна сімейна терапія: підходи та методи.	2	Тематична лекція, презентація, евристична бесіда
10	Експериментальні методи в клінічній	2	Тематична лекція, презентація,

	психології. Сучасні тенденції в клінічній психології та патопсихології.		евристична бесіда
	Разом	20	

2.2.2 Семінарські заняття не передбачено навчальним планом

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Психодіагностика в клінічній психології.. Методи психологічного інтерв'ю.	3	Бесіда, виконання практичних завдань	письмове опитування
2	Психометричні методи дослідження. Проективні методики в клінічній психології.	3	Бесіда, обговорення, диспут	письмове опитування
3	Методи когнітивного тестування. Психофізіологічні методи дослідження	3	Бесіда, диспут	аналіз кейсів, складання плану роботи
4	Дослідження емоційної сфери.	3	Бесіда, обговорення, диспут	творчі завдання, взаємоконтроль
5	Патопсихологічні методи дослідження.	3	Бесіда, кейс-метод	виступ на задану тему
6	Психоаналітичні методи в клінічній практиці.	3	Бесіда, обговорення, диспут	творчі завдання, взаємоконтроль,
7	Методи когнітивно-поведінкової терапії (КПТ). Діагностика автоматичних думок і дисфункціональних переконань.	3	Бесіда, обговорення, диспут	творчі завдання, взаємоконтроль

8	Гештальт-терапевтичні методи у клінічній психології.	3	Бесіда, обговорення, диспут	творчі завдання, взаємоконтроль
9	Системна сімейна терапія: підходи та методи.	3	Бесіда, кейс-метод	письмове опитування
10	Експериментальні методи в клінічній психології. Сучасні тенденції в клінічній психології та патопсихології.	3	Бесіда, кейс-метод	творчі завдання, взаємоконтроль
	Разом	30		

2.2.4. Лабораторні заняття не передбачено навчальним планом

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Психодіагностика в клінічній психології.. Методи психологічного інтерв'ю.	4	робота з підручником та довідковою літературою	тестування
2	Психометричні методи дослідження. Проективні методики в клінічній психології.	4	робота з підручником та довідковою літературою	конспект
3	Методи когнітивного тестування. Психофізіологічні методи дослідження	4	робота з довідковою літературою	творчі завдання
4	Дослідження емоційної сфери.	4	робота з довідковою літературою	творчі завдання
5	Патопсихологічні методи дослідження.	4	робота з довідковою літературою	конспект
6	Психоаналітичні методи в клінічній практиці.	4	робота з довідковою літературою	підготовка повідомлення
7	Методи когнітивно-поведінкової терапії	4	робота з довідковою	підготовка повідомлення

	(КПТ). Діагностика автоматичних думок і дисфункціональних переконань.		літературою	
8	Гештальт-терапевтичні методи у клінічній психології.	4	робота з довідковою літературою, відеоматеріалами	творчі завдання
9	Системна сімейна терапія: підходи та методи.	4	робота з довідковою літературою, відеоматеріалами	творчі завдання
10	Експериментальні методи в клінічній психології. Сучасні тенденції в клінічній психології та патопсихології.	4	робота з довідковою літературою	конспект
	Разом	40		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ» від 21.08.21, № 181.

Організація поточного контролю. Викладачі слідкують за тим, щоб кожен здобувач освіти отримав необхідну компетенцію в напрямках, що входять до тем практичних занять. Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється відповідно до конкретних цілей.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти. Самостійна робота здобувачів освіти, яка передбачена темою заняття поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті та заліку.

Оцінка освітнього компонента. Загальна навчальна діяльність (ЗНД) – це навчальна діяльність здобувача освіти впродовж всього періоду вивчення освітнього компонента (або її частини), що закінчуються оцінкою з формою контролю «залік». ЗНД вважається виконаною, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище. Бали за ЗНД для дисциплін з формою контролю «залік» розраховуються як середнє арифметичне балів ПК за всі теми всіх семестрів, впродовж всього періоду вивчення освітнього компонента (з точністю до сотих) за таблицею 2 «Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу (для компонентів, що завершуються заліком)», що додається (додаток 2), автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД визначається у балах від 120 до 200.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітнього компонента, що завершується заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Семестровий контроль здійснюється на проміжних етапах навчання та є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувача освіти. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальним планом, програмою освітнього компонента. Заліки проводяться на останньому практичному занятті відповідно до програми освітнього компонента.

Здобувач освіти допускається до семестрового контролю з конкретної освітнього компонента, якщо він виконав умови допуску, визначені у програмі освітнього компонента.

3.2. Питання до заліку:

1. Охарактеризуйте мету, завдання та основні принципи психодіагностики в клінічній психології.
2. Опишіть етапи діагностичного процесу в клінічній психології.
3. Проаналізуйте етичні принципи роботи клінічного психолога.
4. Охарактеризуйте структуру та види психологічного інтерв'ю.
5. Охарактеризуйте основні критерії надійності, валідності та стандартизації психометричних методів.
6. Опишіть можливості та межі використання тематичного апперцептивного тесту (ТАТ).
7. Проаналізуйте особливості використання тесту Роршаха в клінічній практиці.
8. Опишіть основні методики дослідження уваги, пам'яті, мислення та інтелекту.
9. Охарактеризуйте методику Векслера для оцінки інтелекту.
10. Проаналізуйте використання психофізіологічних методів, таких як ЕЕГ і ЕМГ, у клінічній психології.
11. Опишіть методики діагностики тривожності та депресії.
12. Проаналізуйте особливості діагностики посттравматичних стресових розладів.
13. Охарактеризуйте підходи до оцінки емоційного стану пацієнтів.
14. Охарактеризуйте патопсихологічні методи аналізу порушень мислення, сприйняття та емоцій.
15. Опишіть основні підходи до діагностики порушень емоційної сфери.
16. Опишіть техніку вільних асоціацій та її використання в психоаналітичній практиці.
17. Проаналізуйте роль аналізу снів у діагностиці несвідомих процесів.
18. Охарактеризуйте методи діагностики автоматичних думок у когнітивно-поведінковій терапії.
19. Опишіть основні техніки роботи з дисфункціональними переконаннями.
20. Охарактеризуйте роботу з незавершеними ситуаціями у гештальт-терапії.
21. Опишіть методи дослідження "тут і тепер" у клінічній практиці.
22. Охарактеризуйте основні підходи до роботи з родиною як системою.
23. Опишіть методи діагностики та корекції сімейних дисфункцій.
24. Опишіть підходи до організації клінічних експериментів.

25. Проаналізуйте методи дослідження причинно-наслідкових зв'язків у клінічній психології.
26. Охарактеризуйте роль цифрових технологій у діагностиці та терапії.
27. Проаналізуйте труднощі, які виникають під час проведення клінічного інтерв'ю.
28. Опишіть критерії вибору психодіагностичних методів для роботи з конкретним пацієнтом.
29. Охарактеризуйте специфіку роботи клінічного психолога з різними категоріями пацієнтів.
30. Проаналізуйте сучасні тенденції у розвитку клінічної психології та патопсихології.

3.3. Контрольні питання

1. Що таке психодіагностика, її основна мета та завдання?
2. Які етапи включає діагностичний процес у клінічній психології?
3. Назвіть основні етичні принципи роботи клінічного психолога.
4. Які види психологічного інтерв'ю існують, і в чому їх відмінності?
5. У чому полягає значення надійності, валідності та стандартизації психометричних методів?
6. Опишіть можливості та межі використання тематичного апперцептивного тесту (ТАТ).
7. Що таке проєктивні методики, і як вони використовуються в клінічній практиці?
8. Які особливості тесту Роршаха в діагностиці?
9. Які методики використовуються для дослідження уваги, пам'яті та мислення?
10. У чому особливості методики Векслера для оцінки інтелекту?
11. Як застосовуються психофізіологічні методи дослідження в клінічній психології?
12. Яка роль нейропсихології у використанні ЕЕГ та ЕМГ?
13. Які методики використовуються для діагностики тривожності та депресії?
14. Як визначити наявність посттравматичних стресових розладів у пацієнта?
15. У чому полягає специфіка оцінки емоційного стану пацієнтів?
16. Які методи застосовуються для аналізу порушень мислення та сприйняття?
17. Як визначаються порушення емоційної сфери у патопсихології?
18. Чим відрізняються патопсихологічні методи від інших клінічних підходів?

19. У чому полягає техніка вільних асоціацій у психоаналітичній діагностиці?
20. Як аналіз снів допомагає у виявленні несвідомого?
21. Які ключові принципи психоаналітичної діагностики?
22. Як діагностуються автоматичні думки у рамках КПТ?
23. У чому полягає робота з дисфункціональними переконаннями у КПТ?
24. Які техніки застосовуються для корекції деструктивних мисленнєвих схем?
25. Що таке незавершені ситуації, і як вони впливають на психічний стан людини?
26. У чому полягають методи дослідження "тут і тепер" у гештальт-терапії?
27. Які особливості роботи клінічного психолога в гештальт-терапії?
28. Які підходи застосовуються в системній сімейній терапії?
29. Як визначаються та коригуються сімейні дисфункції?
30. У чому полягає специфіка роботи з родиною як єдиною системою?
31. Які підходи використовуються для організації клінічних експериментів?
32. Як встановлюються причинно-наслідкові зв'язки в експериментальних дослідженнях?
33. Які переваги надають цифрові технології у клінічній діагностиці?
34. У чому полягає роль сучасних тенденцій у розвитку клінічної психології?
35. Як оцінюється ефективність психодіагностичних методів?
36. Чим відрізняються психометричні методи від проєктивних?
37. Які основні труднощі виникають у клінічному інтерв'ю?
38. Як правильно працювати з етично складними випадками у клінічній практиці?
39. Які методики найчастіше застосовуються для діагностики когнітивних функцій?
40. Як клінічний психолог обирає оптимальний метод дослідження для конкретного пацієнта?

3.4. Індивідуальні завдання не передбачено

3.5. Правила оскарження оцінки

Якщо здобувач освіти не згоден з отриманою на занятті оцінкою, він може її оскаржити. В такому разі його знання будуть оцінюватися комісією у складі завідувача або завуча кафедри, незалежного викладача та викладача групи, в якій він навчається.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Для успішного засвоєння освітнього компонента необхідно, щоб здобувач освіти систематично готувався до практичних занять, виконував завдання для самостійної роботи, читав рекомендовану літературу, брав активну участь у обговоренні теми заняття.

Відвідування практичних занять є обов'язковим (за виключенням поважних причин). Заняття, що пропущене здобувачем освіти, з будь-якої причини, має бути відпрацьовано. Неприпустимо запізнюватися на заняття.

При спілкуванні з викладачем та оточуючими здобувачами освіти, він повинен виявляти ввічливість, розмовляти тихо і поводити себе спокійно.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Дотримання академічної доброчесності здобувачем освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань та завдань з підсумкових контролів результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Порушенням академічної доброчесності вважається плагіат, списування, обман, фальсифікація тощо.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до наступної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (підсумковий контроль, залік тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- відрахування з ЗВО.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Курило, В. О. Клінічна медична психологія. – Київ: НМУ імені О. О. Богомольця, 2021. – 256 с.
2. Закалик, Г. М., Войцеховська, О. В., Шувар, Н. М. Основи клінічної психології. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. – 432 с.
3. Ільїна, Н. М. Клінічна психологія. – Суми: Університетська книга, 2020. – 400 с.

Допоміжна

1. Психодіагностика в клінічній психології / О. С. Османова. - Сєвєродонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. - 200 с.
2. Основи клінічної та патопсихології / О. С. Колосович, О. Г. Угрин. - Львів: ЛьвДУВС, 2020. - 384 с.

3. Клінічна психологія / Н. М. Ільїна. - Суми: Університетська книга, 2020. - 300 с.
4. Основи клінічної психології / Г. М. Закалик, О. В. Войцеховська, Н. М. Шувар. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. - 432 с.
5. Методичний довідник з психодіагностики / С. А. Поліщук. - Суми, 2023. - 256 с.
6. Скрипник Н. І. Психодіагностика та психокорекція дітей : навчально-методичні рекомендації. Умань, 2024. 86 с.
7. Голярдик Н. А., Купчишина В. Ч. Психодіагностика : навчально-методичний посібник. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2021. 52 с.
8. Психодіагностика: навчальний посібник / І. М. Галян. - 2-ге вид., стереотипне. <https://westudents.com.ua/knigi/521-psihodagnostika-galyan-m.html>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення здобувачами освіти Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_neform_osv22.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/polog_org_incl-suprov.pdf

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_grup_ad.pdf